

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРОПЕРАТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **24 Сфера обслуговування»**

спеціальність **242 «Туризм»**

освітня програма **«Туризм»**

вид дисципліни **за вибором**

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021/2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

доцент, канд. екон. наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Алексєєва Т.І.

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

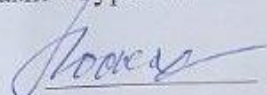

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм»

Гарант освітньо-професійної програми «Туризм»

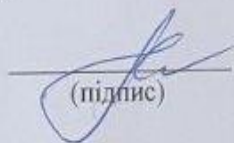

Іван ПОСОХОВ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Організація туроператорської діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» підготовки бакалаврів за спеціальністю 242 «Туризм».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних вмінь і навичок щодо умов та правил здійснення туристичних подорожей, розробки програм обслуговування туристів з урахуванням видів туризму, потреб туриста і його мотивації до придбання туристичного продукту.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до ОПП.

1.2. Основним завданням вивчення дисципліни «Організація туроператорської діяльності» є:

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК5. Здатність визначати територіальну організацію та оцінювати ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану та перспектив розвитку видового (спеціалізованого) туризму.

ФК8. Здатність проводити комплексні маркетингові дослідження і моніторинг ринку і туристичних послуг.

ФК9. Здатність розробляти різні види турів з урахуванням потреб цільових груп споживачів туристичних послуг.

ФК11. Здатність складати, оформлювати і оперувати туристичною документацією при формуванні туристичного продукту.

ФК16. Здатність організувати процес надання анімаційних послуг різним категоріям туристів.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
26 год.	14 (в т.ч. 4 ауд., 10 дист.) год.
Практичні, семінарські заняття	
26 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
68 год.	106 год.
в т.ч. Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти мають досягти наступних результатів:

ПРН20. Знання технології обов'язкового страхування туристів на підставі нормативно-правової бази з питань страхування та особливостей страхування майна і життя в Україні та за кордоном.

ПРН23. Уміння організовувати і проводити туристичний супровід.

ПРН24. Знання методики підготовки та проведення екскурсії.

ПРН26. Уміння організовувати та планувати екскурсійну діяльність.

ПРН31. Уміння виявляти туристів зі специфічними вимогами та створення сприятливого клімату в екскурсійній групі, організовувати індивідуальну роботу з туристами.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Технологія та організація туристичної діяльності

Тема 1. Теоретичні основи туроператорської діяльності

Предмет, мета та завдання курсу. Характеристика основних понять як об'єктів вивчення дисципліни. Основні елементи комплексу туроператорської діяльності: планування та реалізація турів, обслуговування туристів по туру. Туроператор та його основні функції. Місія та цілі туроператора. Поняття «туроперейтинг» та види діяльності туроператора. Класифікація та види туроператорів. Геопросторова організація світового

туристичного ринку. Світовий та макрорегіональний ринки готельних та транспортних послуг, особливості функціонування туристичної індустрії.

Тема 2. Турпродукт як результат діяльності туроператора

Турпродукт як комплекс туристських послуг. Структура, рівні та форми туристського продукту. Класифікація функцій туристичного оператора та туристичних агентств. Суб'єкти технологічних процесів туристичної діяльності. Роль турагента і туроператора в технологічних процесах туристичної діяльності. Стратегії менеджменту туристського продукту. Економічна сутність туру як різновиду товару. Типи та класифікація турів. Основні підходи до типології та класифікації туристських маршрутів. Побудова туристських маршрутів в залежності від типів турів. Турпакет та його основні характеристики. Компоненти та структура турпакета.

Тема 3. Туроператорська та турагентська діяльність у сфері туризмі

Нормативно-правові вимоги організації туроператорського та турагентського бізнесу. Вимоги щодо ліцензування туроператорської діяльності. Схема просування туристичних послуг. Види та форми агентської роботи. Класифікація та основні функції турагентів. Роздрібні й оптові туристичні фірми і їх місце в структурі каналів збуту. Агентські мережі. Власні бюро продажів туроператора та їх головні функції. Види ринкових каналів просування туристичного продукту. Формування збутової мережі туроператорів. Види та форми інтеграції на ринку туристичних послуг. Роль турагента та туроператора на туристичному ринку.

Тема 4. Технологія створення туристичного продукту

Зміст робіт з турпроекування. Характеристика асортименту послуг туристичної фірми. Асортимент послуг туроператорів. Диференціація пропозицій туроператора. Вибір географії подорожей та сегментування на різних туристичних ринках. Мотивація подорожей та формування пакетів послуг. Планування туристичних подорожей. Схеми роботи туроператора по реалізації та організації турів. Позиціонування турів та туроператорів на конкурентному ринку. Визначення портрета споживача й потреб туристів. Стадії планування туристського пакета. Принципи формування туристсько-екскурсійних програм обслуговування. Цілі програмного туризму з точки зору: туристського менеджменту; туристського маркетингу; технології обслуговування туристів, мети подорожі і типології туристів. Бонусні програми туроператорів.

Розділ 2. Практичні аспекти туроператорської діяльності

Тема 5. Організація туристичних подорожей туроператором

Характеристика туристського договору та вимоги до його складання. Типова форма (зміст) договору (угоди) про співробітництво. Особливості оформлення міжнародних договорів (контрактів) між туроператорами та

представниками-рецепціоністами. Контроль та оцінка якості туристичного обслуговування. Конфлікти та спори в практиці туроперейтингу. Взаємовідносини туроператора с постачальниками послуг. Основні види автоматизованих систем бронювання та резервування в туризмі. Порядок бронювання через мережу Internet. Своєчасна та несвоєчасна ануляція туристичних послуг. Види та форми розрахунків за туристичне обслуговування. Суть і значення якості туристських послуг. Експертна оцінка оптимального обслуговування туристів під час подорожі. Можливості та загрози розвитку туризму в Україні в XXI ст.

Тема 6. Формування програм туристичного обслуговування

Основи елементи програми туристичного обслуговування. Фактори, які впливають на структуру туру та комплектацію програм перебування туристів. Принципи формування туристсько-екскурсійних програм обслуговування. Види програмних заходів та їх характеристика. Розробка програм туристичного обслуговування. Програмний туризм та особливості формування пакетних турів. Види програмних заходів та їх характеристика. Елементи програми туристичного обслуговування. Принципи створення та умови виконання програм перебування туристів. Умови і принципи розробки туру. Правила розроблення програм перебування туристів. Технологічні документи і правила їх оформлення. Особливості складання програм перебування для різних типів туристів. Порядок та етапи розробки турпродукта. Основні і специфічні потреби туристів. Початкова диференціація туристських поїздок. Споживчі властивості туру.

Тема 7. Особливості ціноутворення в туроператорській діяльності

Поняття та особливості ціноутворення в туристичній галузі. Методи та цілі ціноутворення. Цінові стратегії та тактики. Ціна в комплексі маркетингу туроператора. Ціноутворення турпродукту: основні етапи та методи формування асортименту туроператора. Структура ціни на туристичний продукт. Рівноважний ціновий оптимум між пропозиціями туристичної компанії та потенційними туристами. Розрахунок собівартості туру на одну людину. Розрахунок точки беззбитковості на рівні групового туру та на рівні фірми. Витрати і собівартість турпродукту. Розрахунок остаточної ціни турпродукту.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Технологія та організація туристичної діяльності												
Тема 1. Теоретичні основи туроператорської діяльності	12	2	2			8	17	2				15
Тема 2. Турпродукт як результат діяльності туроператора	18	4	4			10	17	2				15
Тема 3. Туроператорська та турагентська діяльність у сфері туризмі	18	4	4			10	17	2				15
Тема 4. Технологія створення туристичного продукту	18	4	4			10	17	2				15
Разом за розділом 1	66	14	14			38	68	8				60
Розділ 2. Практичні аспекти туроператорської діяльності												
Тема 5. Організація туристичних подорожей туроператором	18	4	4			10	17	2				15
Тема 6. Формування програм туристичного обслуговування	18	4	4			10	17	2				15

Тема 7. Особливості ціноутворення в туроператорській діяльності	18	4	4			10	18	2				16
Разом за розділом 2	54	12	12			30	52	6				46
Усього годин	120	26	26			68	120	14				106

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи туроператорської діяльності	2
2	Турпродукт як результат діяльності туроператора	4
3	Туроператорська та турагентська діяльність у сфері туризмі	4
4	Технологія створення туристичного продукту	4
5	Організація туристичних подорожей туроператором	4
6	Формування програм туристичного обслуговування	4
7	Особливості ціноутворення в туроператорській діяльності	4
	Разом	26

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Ден-на	Заоч-на
1	Тема 1. Теоретичні основи туроператорської діяльності <i>Завдання:</i> поглибити теоретичні знання з основ туристичної діяльності. Підготуватись до відповіді на практичному занятті. За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу підготуватись до відповіді на практичному занятті та складання есе. 1. Алексєєва Т. І. Дистанційний курс «Організація туроператорської діяльності». Moodle. Тема 1. 2. Гапоненко Г. І., Парфіненко А. Ю., Шамара І. М. Сільський зелений туризм: навч. посіб. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2019. 178 с. 3. Алексєєва Т. І. Міжнародний туризм як чинник європейської інтеграції України: сьогодення та майбутнє. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 29. Ужгород. 2020. С. 7-12.	8	15
2	Тема 2. Турпродукт як результат діяльності туроператора <i>Завдання:</i> опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до розв'язання ситуаційних завдань та кейсів. Самостійний розгляд питання щодо створення турпродукту як результату діяльності туроператора 1. Алексєєва Т. І. Дистанційний курс «Організація	10	15

	туроператорської діяльності». Moodle. Тема 2. 2. Про туризм : Закон України від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80/para01#o1. 3. Офіційний сайт світової організації туризму. URL : https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/978928.		
3	Тема 3. Туроператорська та турагентська діяльність у сфері туризмі <i>Завдання:</i> опрацювання лекційного, навчального матеріалу з теми. Участь у дебатах та підготовка презентацій. Складання есе. Відповідь на тести. Підготовка інформаційних повідомлень, доповідей, презентацій 1. Алексєєва Т. І. Дистанційний курс «Організація туроператорської діяльності». Moodle. Тема 3. 2. Алексєєва Т. І. Міжнародний туризм як чинник європейської інтеграції України: сьогодення та майбутнє. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 29. Ужгород. 2020. С. 7-12. 3. Баєв В. В. Основи туроперейтингу: навч. посіб. К.: ДП Вид. дім «Персонал», 2018. 156 с.	10	15
4	Тема 4. Технологія створення туристичного продукту <i>Завдання:</i> за допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу підготуватися до семінарського заняття. Дати відповіді на питання до теми, підготувати доповіді та презентації за визначеною тематикою 1. Алексєєва Т. І. Дистанційний курс «Організація туроператорської діяльності». Moodle. Тема 4. 2. Прохорова В. В., Давидова О. Ю., Проценко В. М. Інноваційні стратегії розвитку підприємств туристичної індустрії як креативна форма організації підприємницької діяльності. <i>Вісник економіки транспорту і промисловості</i>. 2018. № 63. С. 207-215. 3. Тарасюк Г.М. Розвиток вітчизняного туризму в контексті світових туристичних тенденцій. <i>Науковий вісник Ужгород. націон. ун-ту</i>. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. № 7. Ч. 3. С. 127–131.	10	15
5	Тема 5. Організація туристичних подорожей туроператором <i>Завдання:</i> опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до розв'язання ситуаційних завдань та кейсів. Складання есе. Відповідь на тести. Підготовка інформаційних	10	15

	повідомлень, доповідей, презентацій 1. Алексєєва Т. І. Дистанційний курс «Організація туроператорської діяльності». Moodle. Тема 5. 2. Лисюк Т.В., Терещук О.С. Організація туристичних подорожей і туроперейтинг. <i>Причорноморські економічні студії</i> . Вип.7. 2016. С. 125-128. 3. Михайліченко Г. І. Організація туристичних подорожей: опорний конспект лекцій. К.: КНТЕУ, 2017. 192 с. 4. Тарасюк Г.М. Розвиток вітчизняного туризму в контексті світових туристичних тенденцій. <i>Науковий вісник Ужгород. націон. ун-ту</i> . Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. № 7. Ч. 3. С. 127–131.		
6	Тема 6. Формування програм туристичного обслуговування Завдання: опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, аналіз періодичних видань, складання плану відповідей на питання, робота з Internet-ресурсами, підготовка інформаційних повідомлень, доповідей, презентацій. Вирішення ситуаційних завдань 1. Алексєєва Т. І. Дистанційний курс «Організація туроператорської діяльності». Moodle. Тема 6. 2. Гапоненко Г. І., Парфіненко А. Ю., Шамара І. М. Сільський зелений туризм: навч. посіб. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2019. 178 с. 3. Горіна Г. О. Розвиток ринку туристичних послуг України в умовах просторової поляризації: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.03/ Дон. нац. ун-т економіки і торгівлі імені М. Туган-Барановського. 2017. 493 с.	10	15
7	Тема 7. Особливості ціноутворення в туроператорській діяльності Завдання: опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, періодичних видань, самостійна підготовка до ділової гри. Участь у дебатах з теми. Підготовка есе. Рішення ситуаційних та розрахункових завдань 1. Алексєєва Т. І. Дистанційний курс «Організація туроператорської діяльності». Moodle. Тема 7. 2. Корсак Р. Організація міжнародної туристичної діяльності. Методичні рекомендації. Ужгород: Інвазор, 2017. 37 с. 3. Алексєєва Т. І., Сліпченко Т. Є. Детермінанти туристичної сфери України. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету</i> . Серія Міжнародні економічні відносини та світове	10	16

	господарство. Вип. 28. Ч.1. Ужгород 2019. С.7-12. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/28_1_2019ua/3.pdf		
	Разом	68	106

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання не передбачено навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Організація туроператорської діяльності»

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
ПРН20	<i>Знання технології обов'язкового страхування туристів на підставі нормативно-правової бази з питань страхування та особливостей страхування майна і життя в Україні та за кордоном</i>	Лекція; пошук джерел інформації (нормативно-правові акти, положення, страхові документи тощо), аналіз конкретних ситуацій, презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження ситуацій
ПРН23	<i>Уміння організовувати і проводити туристичний супровід</i>	Лекція, надання зворотного зв'язку, виконання творчих завдань у командах, симуляції, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; оцінювання організації туру
ПРН24	<i>Знання методики підготовки та проведення екскурсії</i>	Робота в командах, анкетування, робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих завдань, тестування, підготовка презентацій
ПРН26	<i>Уміння організовувати та планувати екскурсійну діяльність</i>	Робота в командах, анкетування, робота з вторинними даними, симуляції «Фокус-групи», презентація	Оцінювання виконання індивідуальних завдань, роботи учасників під час симуляцій,

		результатів досліджень	тестування, підготовка презентацій
ПРНЗ1	<i>Уміння виявляти туристів зі специфічними вимогами та створення сприятливого клімату в екскурсійній групі, організовувати індивідуальну роботу з туристами</i>	Робота в командах, анкетування, робота з вторинними даними, застосування кейс-методу, презентація результатів досліджень	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; розв'язування аналітичних задач

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При вивченні дисципліни «Організація туроператорської діяльності» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На

практичному (семінарському) занятті ЗВО може отримати від 1 до 5 балів. Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Поточний контроль, з них:

- 30 балів – поточний контроль знань;
- 30 балів – активна робота на семінарських (практичних) заняттях.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення екзамену. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання та тестування. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 25 балів, за тестування - 15 балів.

Теоретичне питання – 10 балів.

Творче завдання – 15 балів.

Тести – 15 балів (6 тестових завдань x 2,5 бали).

Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Тестування онлайн до окремих тем	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу.	0,2
Семінарські (практичні) заняття	ЗВО в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу	5
	ЗВО в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.	3
	ЗВО частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки	1
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	3

Робота над проєктними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	5-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	3
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1
За теоретичне питання екзаменаційного білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	10-15
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	12-9
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	7-11
	здобувач розкрив питання частково, у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-6

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Разом	Екзаменаційна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
8	8	8	8	8	10	10	60	40	100
60									

T1, T2 ... T7– теми розділів.

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.
Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна

1. Про туризм : Закон України від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80/para01#o1>.
2. Офіційний сайт світової організації туризму. URL : <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/978928>.
3. Алексєєва Т. І. Дистанційний курс «Організація туроператорської діяльності». URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2183>
4. Алексєєва Т. І., Сліпченко Т. Є. Детермінанти туристичної сфери України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 28. Ч.1. Ужгород 2019. С.7-12. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/28_1_2019ua/3.pdf
5. Алексєєва Т. І. Міжнародний туризм як чинник європейської інтеграції України: сьогодення та майбутнє. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 29. Ужгород. 2020. С. 7-12.
6. Баєв В. В. Основи туроперейтингу: навч. посіб. К.: ДП Вид. дім «Персонал», 2018. 156 с.
7. Брич. В. Я. Туроперейтинг: підруч. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2017. 440 с.
8. Гапоненко Г. І., Парфіненко А. Ю., Шамара І. М. Сільський зелений туризм: навч. посіб. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2019. 178 с.
9. Горіна Г. О. Розвиток ринку туристичних послуг України в умовах просторової поляризації: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.03/ Дон. нац. ун-т економіки і торгівлі імені М. Туган-Барановського. 2017. 493 с.
10. Корсак Р. Організація міжнародної туристичної діяльності. Методичні рекомендації. Ужгород: Інватор, 2017. 37 с.
11. Лиман С. І., Парфіненко А. Ю., Посохов І. С. Історія туризму: навчальний посібник (для студентів спеціальності «Туризм»). Суми: ПФ «Видавництво "Університетська книга"», 2018. 372 с.
12. Лисюк Т.В., Терещук О.С. Організація туристичних подорожей і туроперейтинг. *Причорноморські економічні студії*. Вип.7. 2016. С. 125-128.
13. Прохорова В. В., Давидова О. Ю., Проценко В. М. Інноваційні стратегії розвитку підприємств туристичної індустрії як креативна форма організації підприємницької діяльності. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 63. С. 207-215.
14. Rudenko Valeriy. Dominant and Subdominant Types of Nature Resources in Ukraine: Regional Analysis. *Natural Resources (USA)*. 2014. №5. Published Online February 2014. p. 73-77
15. Valeriy Rudenko, Vasyl Dzhaman, Zanna Buchko, Yaroslav Dzhaman, Petro Mruchkovskyy. Theoretical-Methodological Basis for Studying the Preconditions of Ethnic Tourism in Multi-ethnic Urban Settlements. The Case of

Chernivtsi Citi, Ukraine //Centre for Research on Settlements and Urbanism: Journal of Settlements and Spatial Planning. Vol.7, No. 2/2016. p. 157-165.

16. Khvesik Yu. Socio-geographic mechanism of city development: proposals, reasons and institutional support (based on the example of the city of Zaporizhzhia) / Yu. Khvesik, M. Rastvorova. *Науковий вісник Чернівецького національного університету*. Серія "Географія". 2019. № 808. С. 74-86

17. Sokol T. Trade Union Tourism in Ukraine: History and Presence / T. Sokol, N. Turlo, O. Mikho // ZESZYTY NAUKOWE/ Wyzsza Szkola Turystyki i Ekologii w Suchej Beskidzkiej. 2019. T. 16, rochnik VIII. № 2. S. 80-93.

18. Implementation of the model of innovative tourist product in Ukraine: financial and economic aspects / S. Havryliuk, L. Melko, G. Uvarova, V.Karyuk, I. Mihus. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2021. Vol. 1. № 36. Pp. 219-232

Додаткова

19. Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження туropераторської діяльності. Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 420. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>

20. Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів / Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2008 р. N 1088-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>.

21. Баєв В.В. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни Туropерейтинг. К.: МАУП, 2015. 48 с.

22. Ведмідь Н.І., Михайліченко Г.І. Курортний туropерейтинг: опорний конспект лекцій. К.: КНТЕУ, 2016. 202 с.

23. Комліченко О.О., Ротань Н.В. Стратегічне управління регіональним розвитком туризму на основі кластерного підходу. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Вип. 10. Ч.3. 2015. С. 101-105.

24. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Організація туризму (Туropерейтинг)» (для студентів 4 курсу всіх форм навчання за спеціальністю 242 – Туризм) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. : С. О. Погасій, Ю. В. Краснокутська. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 15 с

25. Маркіна І. А., Маховка В. М. Загрози і небезпеки діяльності підприємств туристичної сфери. *Проблеми економіки*. № 3. 2015. С. 135-142.

26. Михайліченко Г. І. Туropерейтинг : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 304 с.

27. Михайліченко Г.І. Організація туристичних подорожей: опорний конспект лекцій. К.: КНТЕУ, 2017. 192 с.

28. Тарасюк Г.М. Розвиток вітчизняного туризму в контексті світових туристичних тенденцій. *Науковий вісник Ужгород. націон. ун-ту*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. № 7. Ч. 3. С. 127–131.

29. Тонкошкур М. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Організація туризму» (Основи туризмознавства) (для студентів 1-2 курсу денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.140103 –

Туризм). Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 134 с.

30. Туристичне країнознавство : підручник / А.Ю. Парфінченко, В.І. Сідоров, О.О. Любіцева. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 551 с., 48 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

31. Офіційний сайт Державного комітету статистики України Державної служби туризму і курортів. URL: www.ukrstat.gov.ua/.

32. Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів України. URL: www.tourism.gov.ua.

33. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/1865.htm.

34. Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті : Постанова КМУ № 959 від 14.09.1996 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-96-%EF>.

35. Туристичний портал. URL: <http://www.tour.com.ua>.

36. Tourism. Access made. URL: <http://en.wikipedia.org/wiki/Tourism>.

37. World Economic Forum. Access made. URL: www3.weforum.org/WEF_GCR_TravelTourism_IndexRankingAndComparison_2009.pdf.

38. World Tourism. URL: www.world-tourism.org/.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Організація туроператорської діяльності», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2183>.

Додаток до робочої програми навчальної
дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

_____
(підпис) _____
(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.

Голова науково - методичної комісії _____ факультету

_____
(підпис) _____
(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20____ р.